

P6_TA-PROV(2006)0347

Zivsaimniecības produktu ekomarķējuma programmas

Eiropas Parlamenta rezolūcija par Komisijas paziņojumu Padomei, Eiropas Parlamentam un Eiropas Ekonomikas un sociālo lietu komitejai “Diskusijas uzsākšana par Kopienas nostāju attiecībā uz zivsaimniecības produktu ekomarķējuma programmām” (2005/2189(INI))

Eiropas Parlaments,

- ņemot vērā Komisijas paziņojumu Padomei, Eiropas Parlamentam un Eiropas Ekonomikas un sociālo lietu komitejai “Diskusijas uzsākšana par Kopienas nostāju attiecībā uz zivsaimniecības produktu ekomarķējuma programmām” (KOM(2005)0275),
 - ņemot vērā Eiropas Ekonomikas un sociālo lietu komitejas atzinumu,
 - ņemot vērā no 2005. gada 7. līdz 11. martam Romā notikušās ANO Pārtikas un lauksaimniecības organizācijas Zivsaimniecības komitejas 26. sesijas ziņojumu Nr. 780,
 - ņemot vērā Komisijas paziņojumu, kas paredz Kopienas rīcības plānu vides aizsardzības prasību iekļaušanai kopējā zivsaimniecības politikā (KOM(2002)0186),
 - ņemot vērā Komisijas paziņojumu Padomei un Eiropas Parlamentam „Zivsaimniecības produktu tirgus nākotne Eiropas Savienībā: atbildība, partnerība un konkurētspēja” (KOM(1997)0719),
 - ņemot vērā Padomes 2002. gada 20. decembra Regulu (EK) Nr. 2371/2002 par zivsaimniecības resursu saglabāšanu un ilgtspējīgu izmantošanu saskaņā ar kopējo zivsaimniecības politiku¹,
 - ņemot vērā Reglamenta 45. pantu,
 - ņemot vērā Zivsaimniecības komitejas ziņojumu un Vides, sabiedrības veselības un pārtikas nekaitīguma komitejas atzinumu (A6-0219/2006),
- A. tā kā zivsaimniecības produktu ieviešana tirgū līdz ar atbilstīgu sertifikāciju, kas pierāda, ka dzīvnieki ir notverti, audzēti, zvejoti vai pārveidoti saskaņā ar vides ilgtspējīguma prasībām, var sniegt nozīmīgu ieguldījumu, lai ražotāji un patērētāji vairāk sekmētu ilgtspējīgas zvejas mērķu sasniegšanu,
- B. tā kā tomēr nepastāv vienotas starptautiski atzītas prasības, kas noteiktu zivsaimniecības produktu ilgtspējīguma nozīmi;
- C. tā kā ekoloģiska pieeja kā ekomarķējuma sistēmas sastāvdaļa vienmēr balstās uz plaša spektra izvērtējumiem;
- D. tā kā ekomarķējuma un sertifikācijas sistēmai ir jādod priekšroka daudzkritēriju

¹ OV L 358, 31.12.2002., 59. lpp.

skaidrošanas sistēmai;

- E. tā kā kopš 1998. gada Pārtikas un lauksaimniecības organizācija apsver dažādus zivsaimniecības un akvakultūras produktu ekomarķējuma aspektus un tā kā 2005. gada maijā tās Zivsaimniecības komiteja izstrādāja pamatnostādnes šajā jomā;
 - F. tā kā Pasaules Tirdzniecības organizācija (PTO) ir pētījusi šo jautājumu kopš Dohas sanāksmes 2001. gadā, kuras laikā jaunattīstības valstis skaidri izteica savus iebildumus pret to, ka ekomarķējums varētu novest pie protekcionisma pasākumiem;
 - G. tā kā zivsaimniecības produktu ekomarķēšana var palīdzēt uzlabot informācijas ieguvu par īpašiem zivsaimniecības jautājumiem (datu daudzuma un uzticamības palielināšanai);
 - H. tā kā pašreizējā ekomarķējuma izplatīšanas kārtība un ar to saistītās prasības, kas izraisa patērētāju neuzticēšanos un apjukumu, var diskreditēt šo instrumentu;
 - I. tā kā Eiropas Kopiena nesēn parakstīja nolīgumu par starptautisko delfīnu saglabāšanas programmu, kas paredz izveidot ekosertifikācijas sistēmu "neapdraud delfīnus";
 - J. tā kā ir pierādīts, ka ekomarķējumu un kvalitātes marķējumu bieži jauc savā starpā;
 - K. tā kā saskaņā ar Padomes Regulu (EK) Nr. 2371/2002 visām zivsaimniecības darbībām Eiropas Savienībā pēc definīcijas ir jābūt ilgtspējīgām, jo tām jāatbilst Kopienas noteikumiem šajā jomā;
1. atzinīgi vērtē Komisijas paziņojumu, ar kuru uzsāka diskusiju par Kopienas līmeņa pieeju zivsaimniecības produktu ekomarķējuma sistēmām;
 2. tomēr izsaka nožēlu par Komisijas kavēšanos nākt klajā ar paziņojumu, kas šajā laikā ir ļāvis bez jebkādas sabiedriskās kontroles aizvien plašāk izplatīt pēc privātas iniciatīvas izstrādātu ekomarķējumu, apdraudot uzticamību un izraisot patērētāju un ražotāju apjukumu;
 3. turklāt vērs uzmanību uz daudzu šo marķējumu patiesajiem mērķiem, apzinoties pieaugošo nozīmi, ko patērētāji piešķir ilgtspējīgai attīstībai, un izmantojot šo sistēmu tirdzniecības uzlabošanai, neskatoties uz to, ka šis marķējums nesniedz patērētājiem nekādas faktiskas garantijas attiecībā uz ilgtspējīgu attīstību;
 4. uzskata, ka pašlaik darbojošos sistēmu daudzums sarežģī jautājumu un ka turpmākos priekšlikumus jāizstrādā, nevienai no šajā jomā esošajām sistēmām nepiešķirot priekšrocības tirdzniecībā;
 5. atzīmē, ka Komisija pašreiz vienīgi vēlas uzsākt vispārīgas, nevis padziļinātas diskusijas, taču pagaidām neierosina prasības attiecībā uz ekomarķēšanu Kopienas līmenī; tomēr pauž nožēlu par to, ka ar šo paziņojumu Komisija sniedz tikai nelielu ieguldījumu diskusijās, kuras tā ir iecerējusi uzsākt un kuras pašreiz ir īpaši neskaidras un bez satura;
 6. izsaka nožēlu par ambīciju trūkumu paziņojumā un uzskata, ka izvēlētā iespēja (noteikt prasību minimumu brīvprātīgajām ekomarķējuma programmām) pilnībā neatrisina attiecīgos jautājumus, uzskata, ka jāveic visu tirgū izmantoto marķējumu neatkarīga kontrole, lai tie būtu pilnībā uzticami un ticami patērētājiem;

7. aicina Eiropas līmenī vairāk ņemt vērā nerūpniecisko zveju; pirms iespējamās ekomarķējuma programmas izstrādes aicina apspriesties ar iesaistītajām pusēm, jo īpaši nerūpnieciskās zvejas nozares pārstāvjiem, un ņemt vērā to ieteikumus;
8. uzskata, ka marķējums būs pietiekami efektīvs, ja tas būs vienots un patērētājiem viegli saprotams, tādējādi tiem palīdzot izdarīt izvēli par labu produktiem, kas nodrošina zivsaimniecības resursu saglabāšanu,
9. tādēļ aicina Komisiju turpmāk attīstīt domu par plašas diskusijas organizēšanu ar visu iesaistīto pušu piedalīšanos, kas ļautu padziļināti pievērsties daudziem svarīgiem jautājumiem, kuru izskatīšana pašlaik ir atlikta;
10. principiāli atzīst paziņojuma 4. punktā minētos ilgtspējīguma, saskaņošanas, izsekojamības, pārredzamības, objektivitātes un nediskriminācijas mērķus; uzskata, ka vienotas ES ekomarķējuma sistēmas izveide ir arī birokrātiski apgrūtinājoša;
11. ir pārliecināts, ka uzticamas ekomarķējuma sistēmas izmantošana varētu būt ļoti efektīvs līdzeklis cīņā pret nelegālu, patvaļīgu un nedeklarētu zveju, jo tā paredz ļoti skaidru dokumentēšanu, kas sniedz pierādījumus par zivju izcelsmi un ievērojami apgrūtinā nelegāli iegūtu zivju nonākšanu tirgū;
12. aicina Komisiju precizēt viedokli par publisku marķēšanu Kopienas līmenī, ņemot vērā, ka tās paziņojumā ietvertās 2. iespējas ("Īpašas Kopienas zivju un zivsaimniecības produktu marķēšanas programmas izveide") un 3. iespējas ("Noteikt obligātas prasības ekomarķēšanas brīvprātīgajām programmām") analīze rada sajukumu attiecībā uz dažādiem skatījumiem starptautiskā līmenī par šādas shēmas nonākšanu īpašumā;
13. uzskata, ka pēc ekomarķējuma un sertifikācijas sistēmas izveides Komisijai būs jāveicina tās attīstība un jāizskaidro tā visām procesā iesaistītajām pusēm; uzskata, ka Komisijai arī būs jāgarantē uzticamība attiecībā uz atbildsmi noteikumiem, ko atbildīgās iestādes paredzējušas, lai marķējums un sertifikācija nemaldinātu patērētājus;
14. pieprasa Komisijai sešu mēnešu laikā iesniegt Eiropas Parlamentam un Padomei paziņojumu par obligātajām prasībām un pamatnostādņem atbilstīgas Kopienas līmeņa zivsaimniecības produktu ekomarķējuma sistēmas izveidei;
15. arī pieprasa Komisijai zivsaimniecības produktu ekomarķējuma sistēmas pamatu izstrādē ņemt vērā starptautiskās prasības šajā jomā, jo īpaši Pārtikas un lauksaimniecības organizācijas noteiktās prasības, lai nodrošinātu, ka šāda sistēma:
 - a) atbilst gan Pārtikas un lauksaimniecības organizācijas Atbildīgas zvejas rīcības kodeksam, gan citu starptautisko organizāciju, piemēram, ANO un PTO rezolūcijām;
 - b) ir brīvprātīga un nodrošina augstāku vides aizsardzības līmeni, bet neliek pieņemt, ka produkta marķējuma trūkums var norādīt uz tā zemāku kvalitāti;
 - c) ir pārredzama visos līmeņos, tostarp attiecībā uz organizācijas struktūru un finanšu atbalsta veidiem;
 - d) nav diskriminējoša un nerada šķēršļus tirdzniecībai, jo īpaši jaunattīstības valstu tirdzniecībai, nodrošinot godīgu konkurenci;

- e) tiek atbalstīta no Komisijas puses, kuras uzdevums ir ieviest sistēmas darbības noteikumus un garantēt īpašo akreditācijas un sertifikācijas struktūru neatkarību, kas ir nozīmīgi instrumenti procedūras nodrošināšanā, kā arī marķējuma prasību ticamību;
- f) atbilst ilgtspējīguma prasībām, kas ir augstākas par spēkā esošajām prasībām attiecībā uz Kopienas resursu pārvaldes sistēmu, un to pamatā būtu nopietna zinātniska analīze; šīs prasības varētu būt gan vispārīgas, gan specializētas attiecībā uz dažādiem zivsaimniecības produktiem;
- g) garantē precīzu informāciju uz marķējuma, kas nodrošinātu jebkura produkta glabāšanas procesa uzraudzību no zvejas kuģa līdz gala patērētājam, t.i., jāspēj izsekot sertifikācijas gaitai un pārbaudīt, vai visi marķētie produkti atbilst noteiktajām specifikācijām;
- h) paredz drošas un neatkarīgas pārbaudes un revīzijas procedūras;
- i) nodrošinātu sistēmas atklātību;
- j) ierosina, lai uz marķējuma patērētājiem redzamā un viegli saprotamā veidā tiktu ietverts produkta galīgais novērtējums;

16. uzdod priekšsēdētājam nosūtīt šo rezolūciju Padomei un Komisijai, kā arī dalībvalstu valdībām.